

Ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong sáng tạo nội dung truyền hình

05:47 30/04/2023

Tác giả: Từ Hải

Vượt xa những gì có thể tưởng tượng, ở một số bộ phận công việc, công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI) có thể thay thế con người như xe tải, máy bay không người lái trong trường hợp cứu hộ khẩn cấp, sự phát triển vượt bậc của nhiều trò chơi hiện đại, phần mềm giảng dạy, "nhân viên robot" phục vụ ở các cửa hàng,... Trong thời đại kỹ nguyên số, AI trở thành yếu tố then chốt, là công nghệ mãi vô cùng tiềm năng và có tốc độ đổi mới đến mức chóng mặt. Bài viết nói về việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong sáng tạo nội dung truyền hình tại Đài Truyền hình Thành phố Hồ Chí Minh (HTV).

Theo tác giả Margaret Rouse (2023), AI là viết tắt của Artificial Intelligence, được gọi là Trí tuệ nhân tạo, là một nhánh của khoa học máy tính tập trung vào việc xây dựng và quản lý công nghệ có thể học cách tự đưa ra quyết định và thực hiện các hành động thay cho con người.

Vào ngày 30/11/2022, một nhánh của AI có tên ChatGPT đã xuất hiện khiến thế giới xôn xao vì sự thông minh và khả năng tư duy, cách sử dụng ngôn ngữ tự nhiên giống như con người. Công cụ này có tên gọi đầy đủ là Chat Generative Pre-training Transformer do công ty khởi nghiệp OpenAI phát triển.

Image not found or type unknown

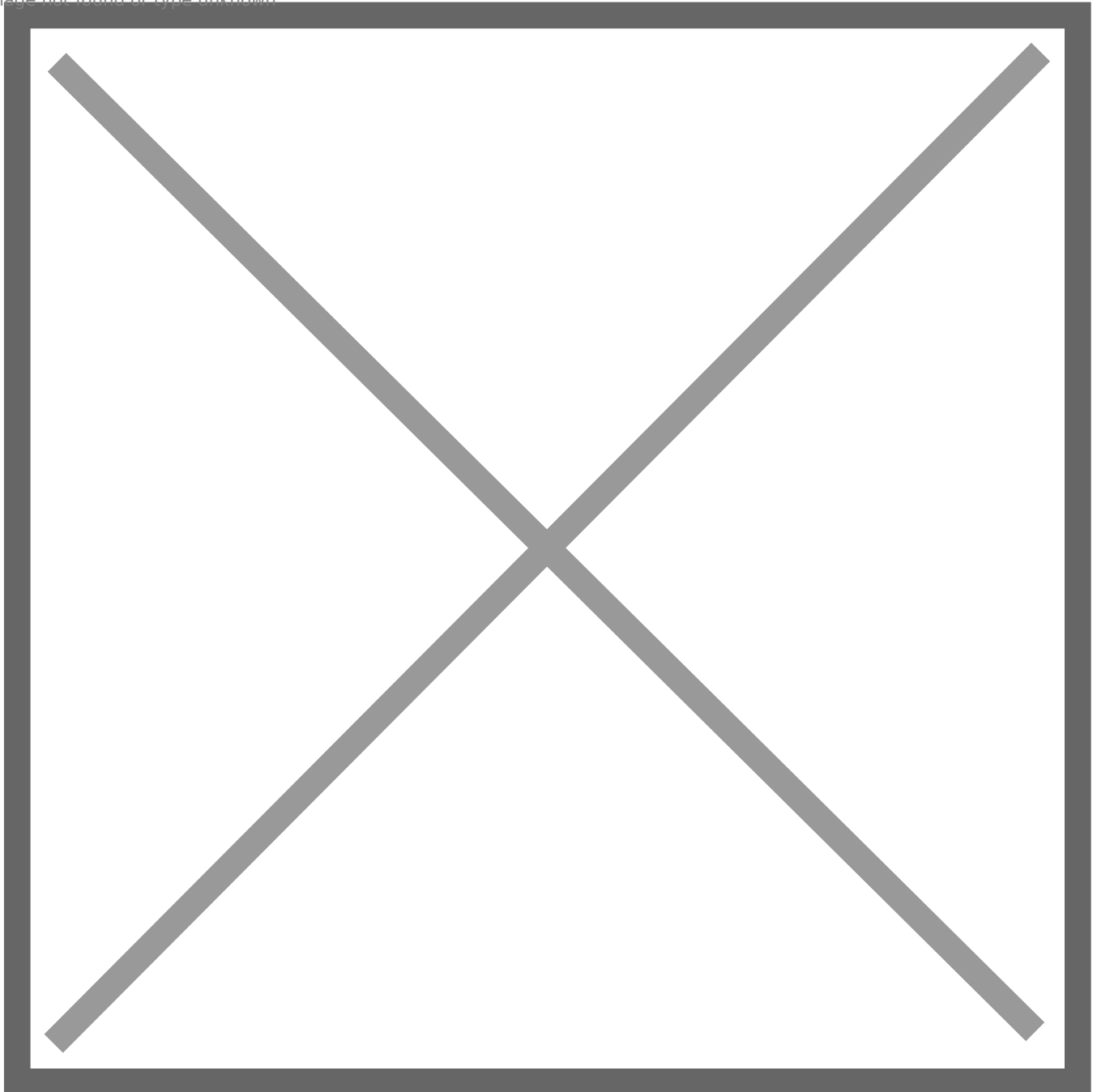

Chat GPT ra đời như đánh dấu một bước phát triển mới của trí tuệ nhân tạo, có tác động lớn đối với người làm việc trong nhiều ngành nghề. Công cụ này trở thành đề tài "hot" không chỉ trong môi trường làm việc mà ngay cả những buổi gặp gỡ, trò chuyện hằng ngày, từ hội thảo lớn đến trà đá vỉa hè cũng "vào cuộc" bàn luận. Một số chuyên gia nhận định, ChatGPT có thể thay thế lực lượng lao động một số lĩnh vực trong tương lai. Chỉ riêng tính năng tạo văn bản giống hệt như con người, khả năng đọc và lưu trữ thông tin lớn đem đến nhận định rằng công nghệ có thể thay thế các nhà báo, người làm truyền hình ngay trong thời điểm hiện tại khiến những người làm trong lĩnh vực này sẽ bị ảnh hưởng nghiêm trọng.

Tại Hội thảo "ChatGPT với báo chí truyền thông - Cơ hội và Thách thức" diễn ra vào tháng 3/2023,

Tiến sĩ Khổng Quốc Minh, Cục Sở hữu trí tuệ, Bộ Khoa học và Công nghệ chia sẻ về việc Chat GPT là ứng dụng công nghệ và cũng như bao nhiêu ứng dụng AI khác, ChatGPT có tính năng tương tự đã và đang tạo ra những cơ hội, thách thức lớn cho nhiều hoạt động, trong đó có báo chí và truyền thông.

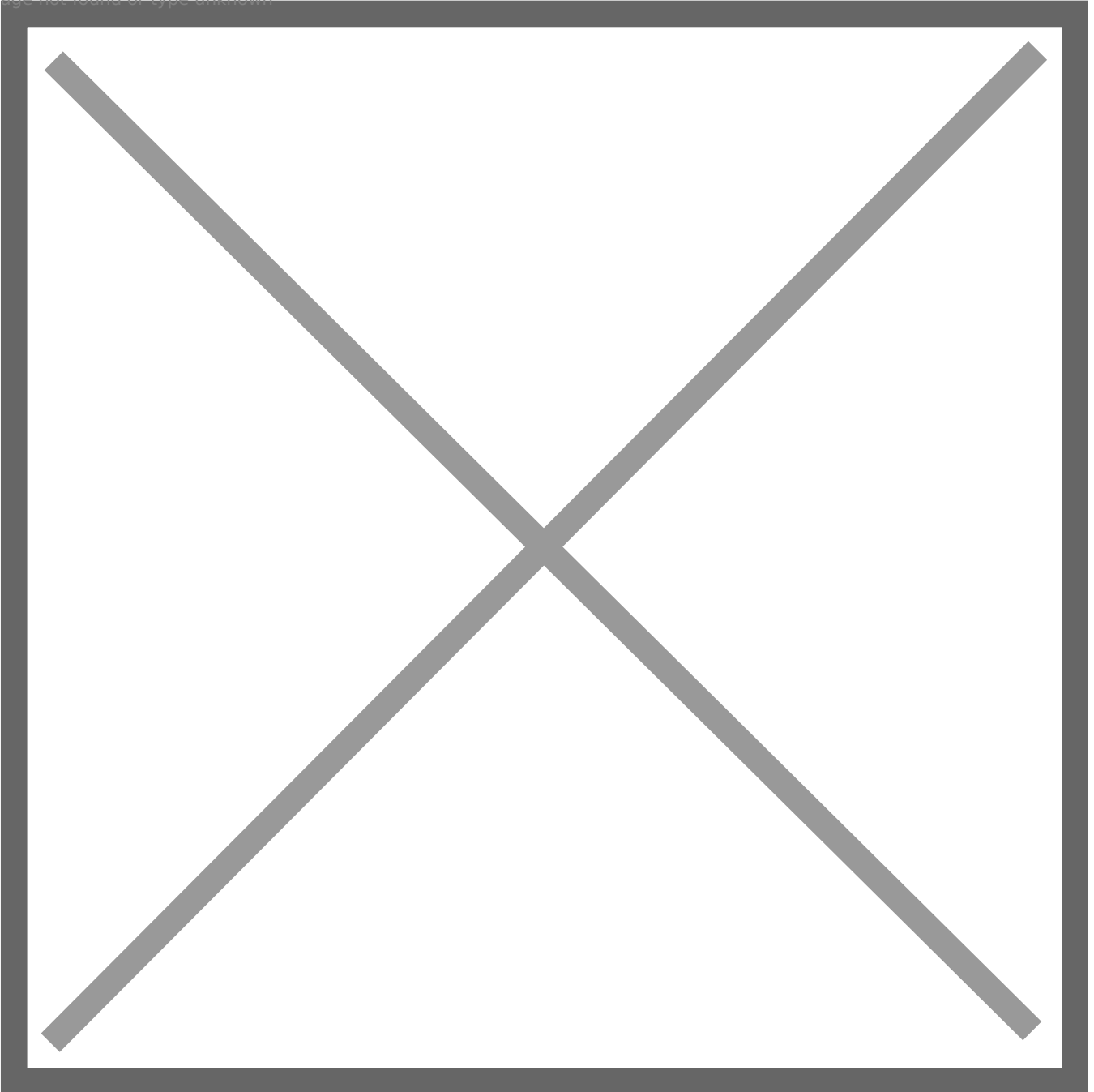
Image not found or type unknown

Thực sự ChatGPT hay những ứng dụng khác của trí tuệ nhân tạo có thay thế được vai trò của người viết, vị thế của nhà báo trong tương lai hay không là điều được nhiều người quan tâm và mong muốn tìm được câu trả lời xác đáng. Trước những lời khen không ngớt của một số người dành cho các sản phẩm tin tức, báo chí do Chat GPT thực hiện, với vai trò là nhà báo, ông Ngô Trần Thịnh cùng đội ngũ của mình cũng cảm thấy sức hút từ ứng dụng này và tự trải nghiệm để có những cảm

nhận riêng cho bản thân.

Image not found or type unknown

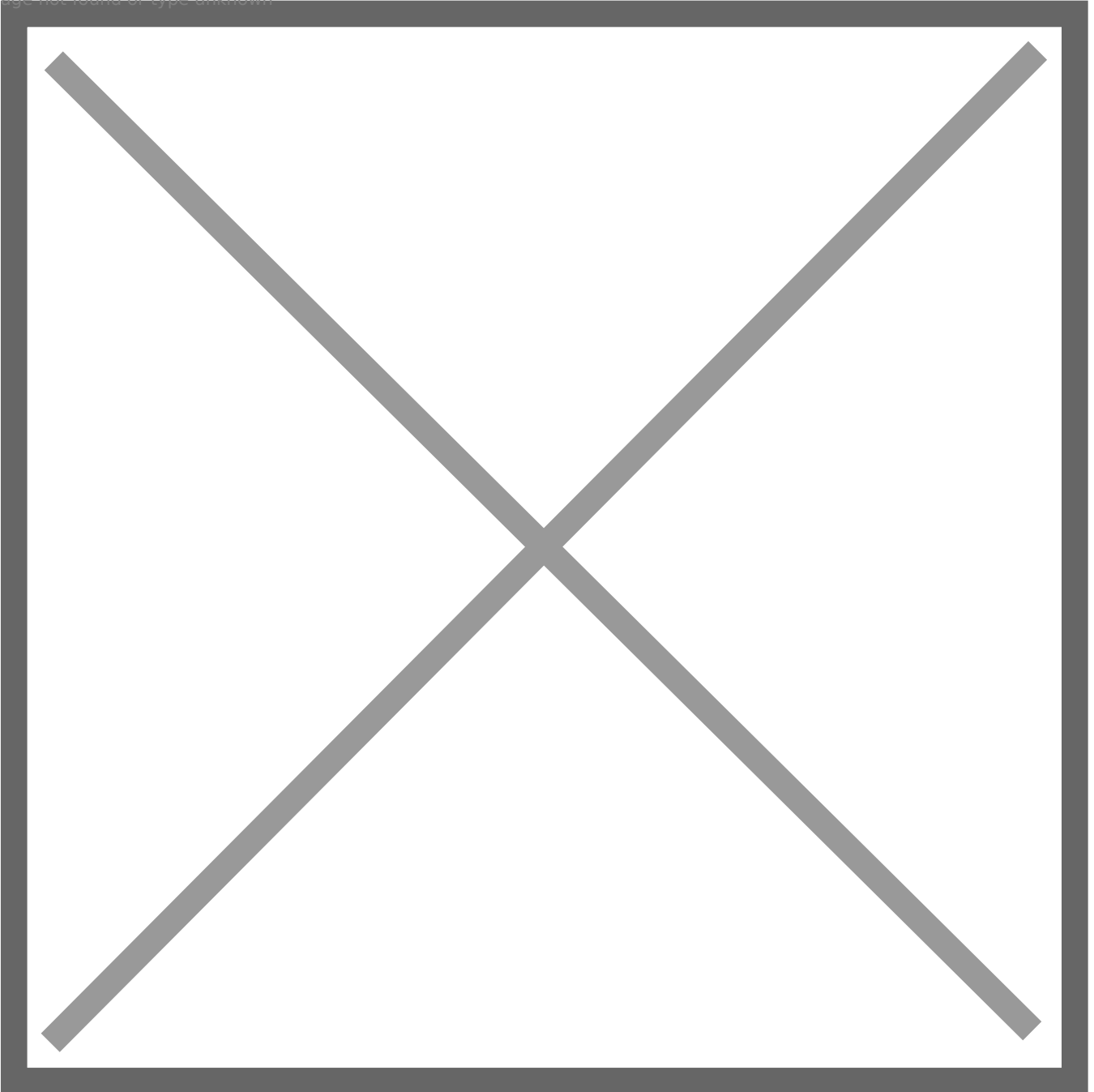

Đội ngũ HTV CafeTek thực hiện phóng sự đầu tiên phát sóng bằng AI

Tiến hành với ChatGPT, đội ngũ đã 2 lần đặt câu hỏi: “ChatGPT có thể thay thế người làm báo hay không?” và nhận về câu trả lời là không. Tuy nhiên, sau một thời gian khoảng hai tuần, khi nhiều người ở khắp nơi trên thế giới tỏ ra ngưỡng mộ những gì mà trí tuệ nhân tạo này có thể làm, trong lần thứ 3 được hỏi, ChatGPT tự tin đưa ra câu trả lời: “Có, các công nghệ AI có thể được sử dụng để thay thế người làm báo. AI có thể được sử dụng để tự động phân tích và tổng hợp các tin tức, để tạo ra các bài báo tự động. AI cũng có thể được sử dụng để phân tích các bài báo để tạo ra các bài báo tự động với các đề tài khác nhau

”.

Image not found or type unknown

Để nắm rõ những điều mà ChatGPT khẳng định, đội ngũ đã yêu cầu ứng dụng này thực hiện bảng tin với chủ đề: “Xu hướng ChatGPT tại Việt Nam”. Với kết quả nhận được, tại hội thảo “ChatGPT với báo chí truyền thông - Cơ hội và Thách thức”, đội nghiên cứu đã đưa ra những nhận định: Công cụ này xây dựng định hướng đề tài phù hợp, bố cục 4 phần bài viết rất chặt chẽ, trong vòng 8 phút đã thực hiện đề tài với 2.000 chữ.

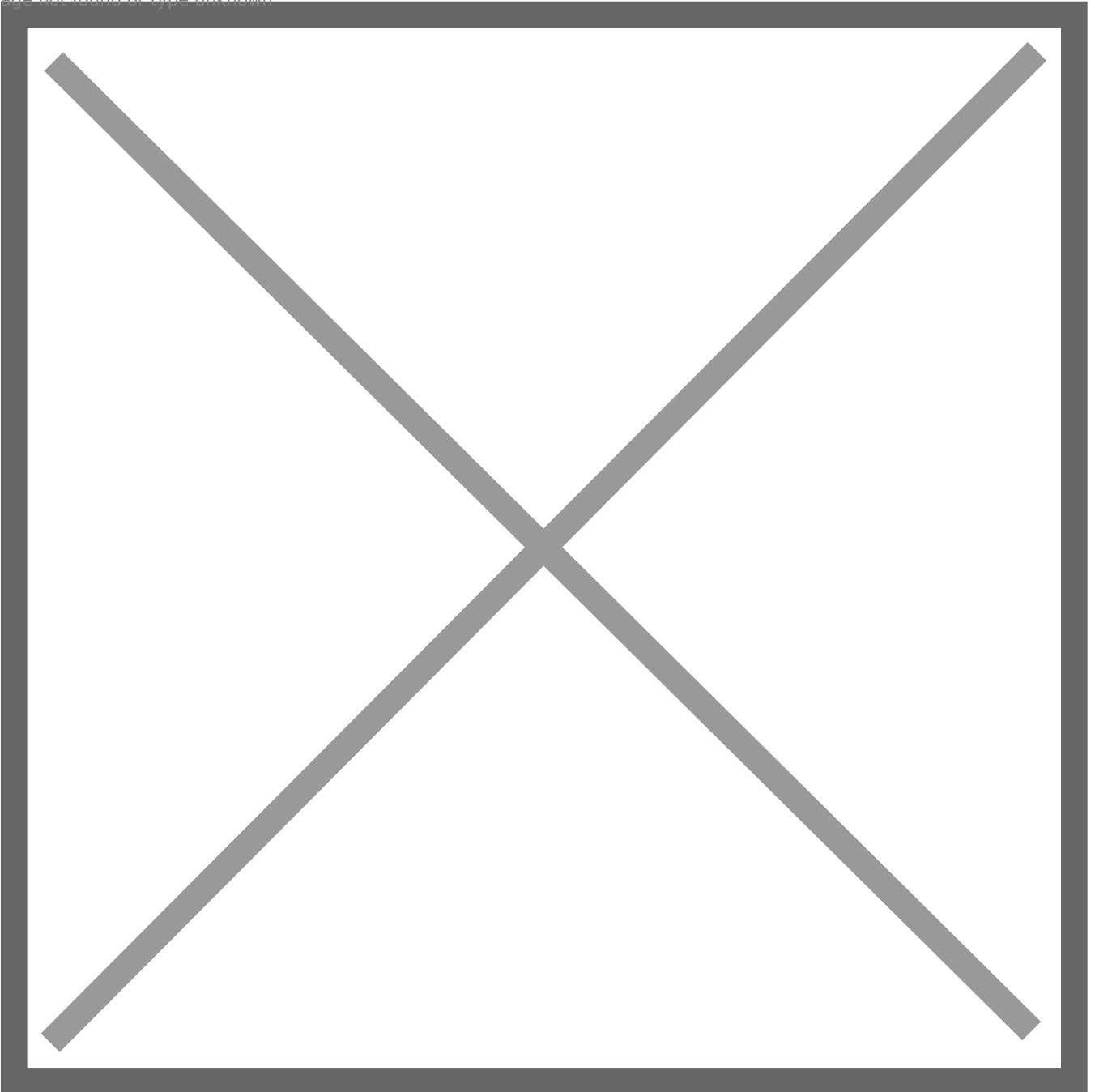
Tuy ChatGPT có những ưu điểm vượt trội trong việc hoàn thành các đề tài đưa ra, tuy nhiên các sản phẩm này chưa hoàn chỉnh về nội dung, ý nghĩa cũng như các tư tưởng, định hướng nhất định

trong từng lĩnh vực. Trong chủ đề mà đội ngũ đưa ra, bài viết mà ChatGPT thực hiện tuy nhanh và dài nhưng lại sử dụng từ ngữ máy móc, khô cứng, không uyển chuyển trong từng trường hợp, ngữ cảnh.

Cụ thể hơn về nội dung, để có một bài viết 2.000 chữ với bố cục 4 phần phải hỏi AI đến 8 câu để dẫn dắt chúng hiểu được gợi ý của biên tập. Bài viết do AI thực hiện chỉ mang tính chất đúng, đủ, thường thức thông tin nên không có điểm nhấn, không có yếu tố con người.

Qua đó, đội ngũ nhận thấy rằng, một tác phẩm hay chính là làm sao thu hút được khán giả xem và thích thú từ đầu đến cuối, vẫn còn những điều hấp dẫn đọng lại sau khi tác phẩm kết thúc; điều này AI chưa làm được.

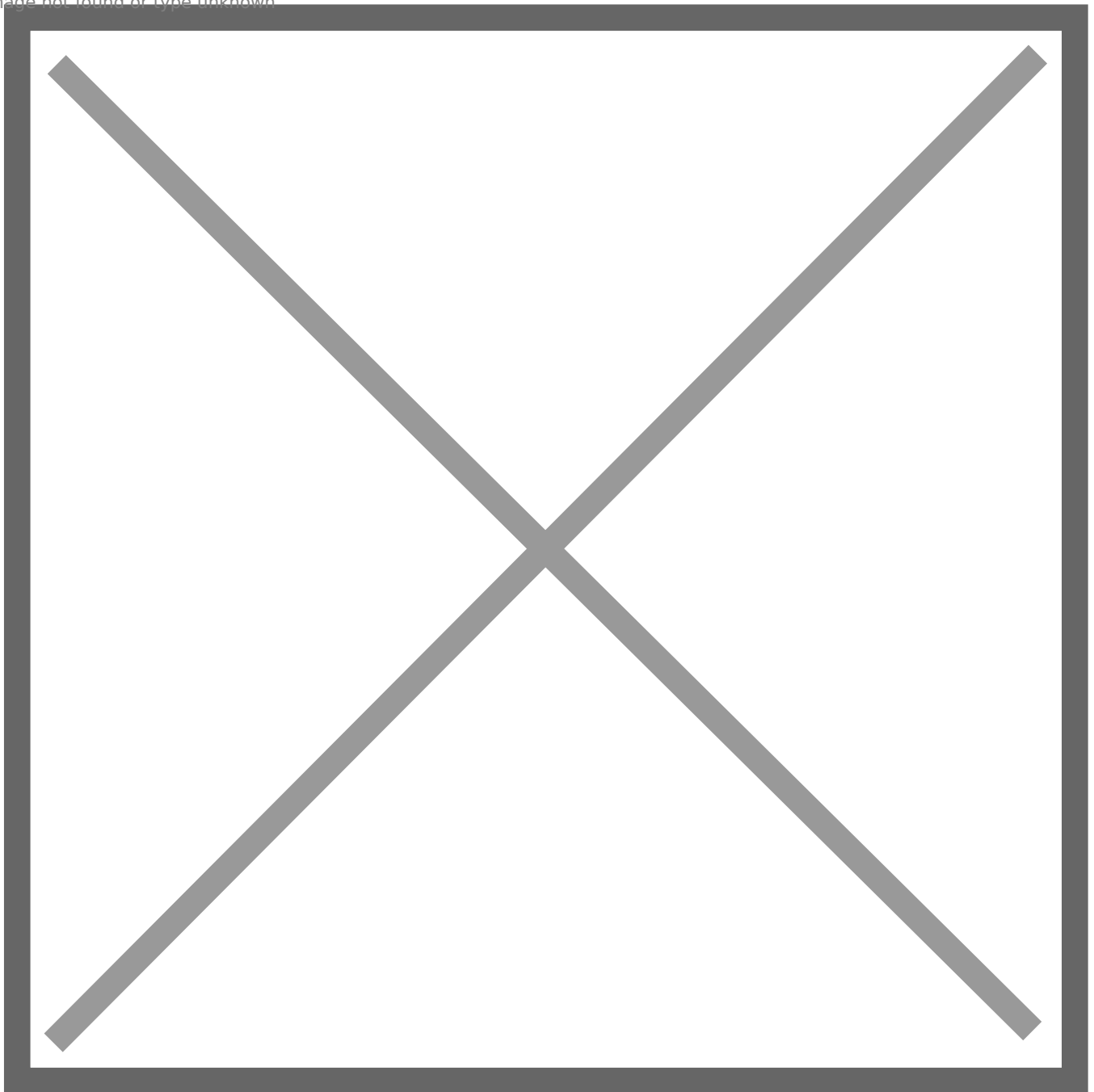
Image not found or type unknown

PGS, TS Đỗ Thị Thu Hằng, Trưởng ban Nghiệp vụ, Hội Nhà báo Việt Nam chia sẻ.

Trong quá trình dựng phim dựa trên kịch bản mà AI cung cấp, ekip cũng “đau đầu” bởi nội dung đưa ra rất khó thực hiện. AI nhanh, rà soát lượng lớn thông tin trên mọi nền tảng mạng xã hội và đưa thông tin đến người dùng chỉ sau vài giây. Chính vì điều này đã khiến chúng tự tin thay thế được người làm báo nhưng thực tế là chưa đủ khả năng. Mọi thông tin có trên mạng xã hội, các trang báo quy mô lớn nhỏ mà AI có được chính là do con người cung cấp, do đội ngũ nhà báo Việt Nam, quốc tế cập nhật liên tục từng giây. Trong mỗi sự kiện diễn ra, căn nhà báo có mặt tại hiện trường, dẫn tin, viết bài,... Nhà báo nắm thông tin đầu tiên được gọi là sự tiên phong. Trong khi AI chỉ tổng hợp dựa trên thông tin có sẵn luôn đi sau thì không thể so sánh với người làm báo.

Image not found or type unknown

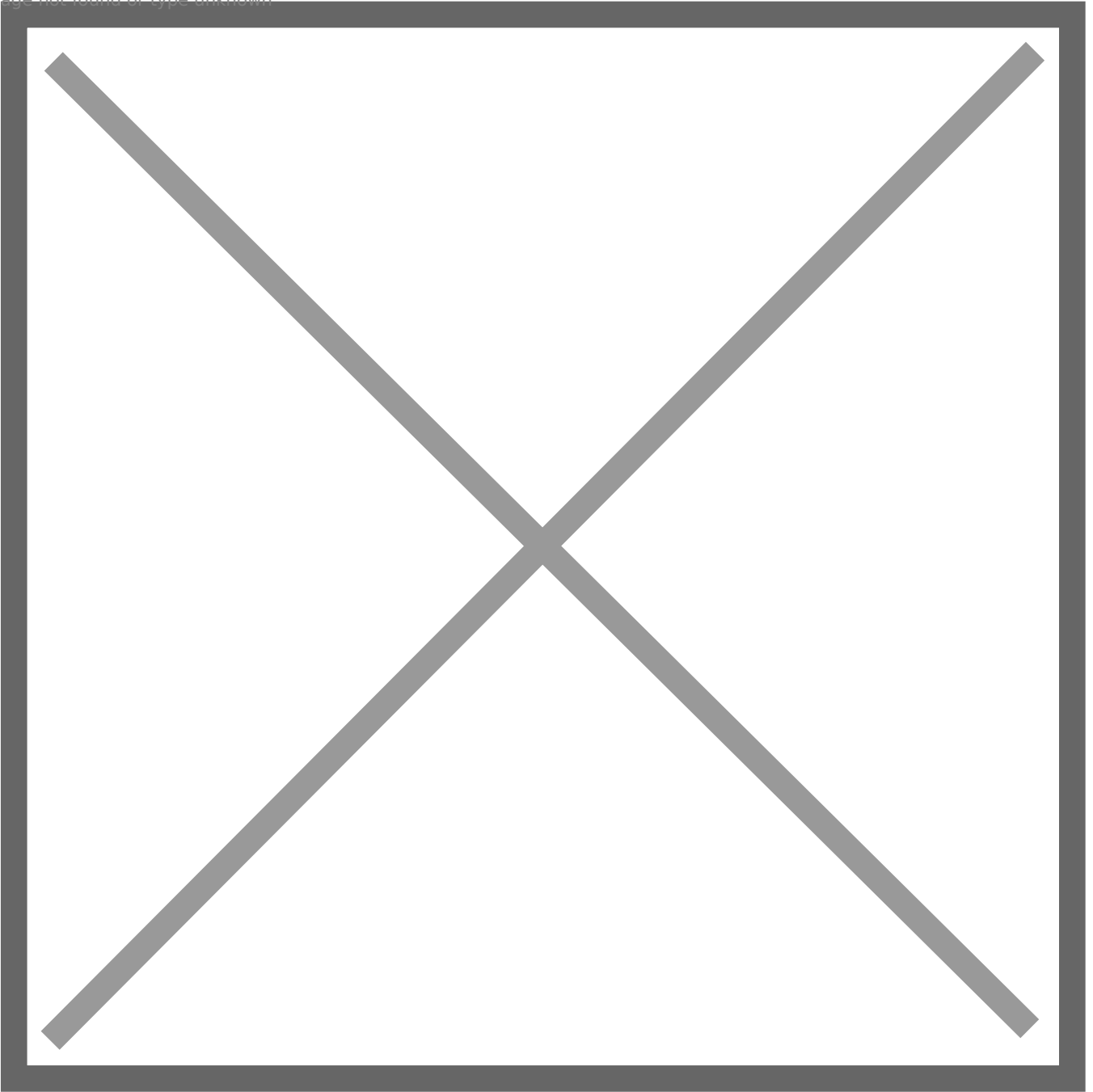

Phóng sự đầu tiên trên sóng truyền hình được viết bằng AI.

Song song với sự tiên phong chính là tính cách mạng. Theo đội ngũ nhận thấy, nghĩa vụ, trách nhiệm của nhà báo đưa thông tin đúng cho độc giả và người dân. Trong khi AI chưa làm tốt được việc này bởi thông tin do AI cung cấp không chính xác, chỉ ở thể khẳng định chứ không phải theo góc nhìn cá nhân nên người dùng dễ bị nhầm lẫn. Do vậy, dù có tìm hiểu thông tin trên AI nhưng người dân vẫn tìm đến báo đài chính thống để xem lại.

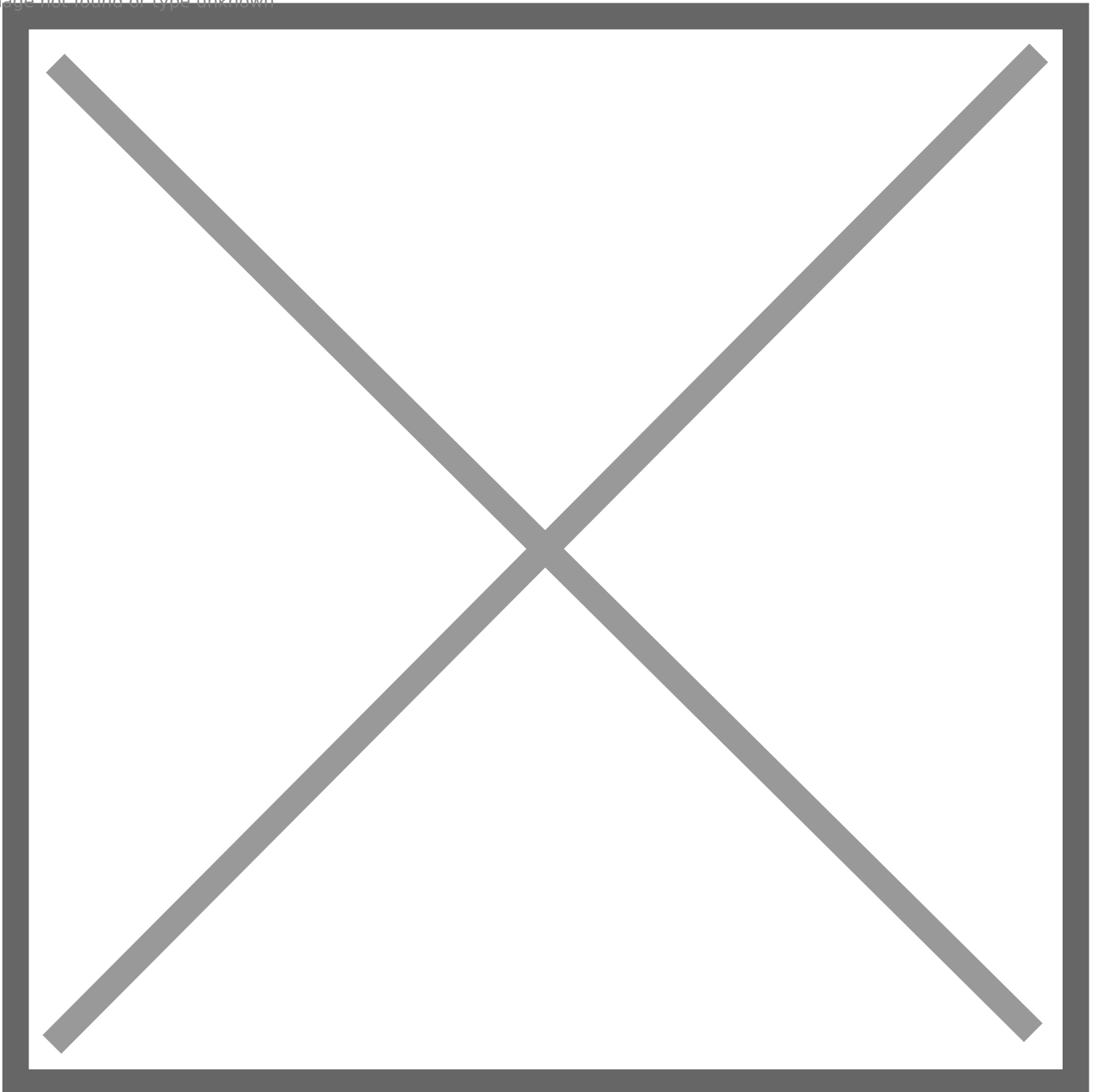
Xét về những phương diện trên, có thể thấy AI vẫn chưa thể thay được người làm báo. Có thể khẳng định AI phải học rất lâu về nghiệp vụ báo chí. Còn thời điểm hiện tại, chúng chỉ là công cụ hỗ trợ cho công việc của người làm báo.

Image not found or type unknown

Ông Ngô Trần Thịnh - Đài truyền hình TP.HCM chia sẻ.

Image not found or type unknown

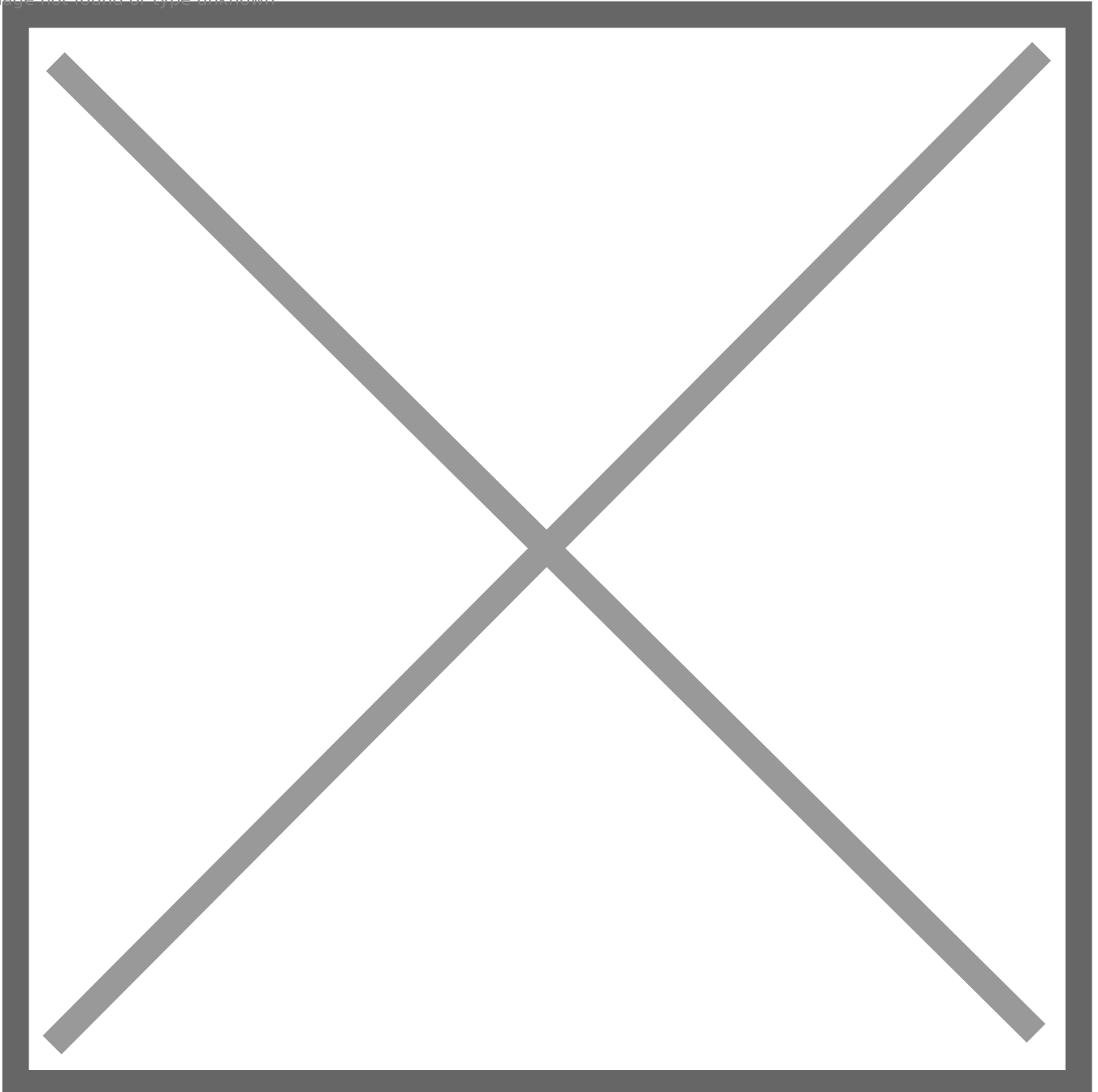
AI đem đến một làn sóng mới khiến giới chuyên môn phải bắt tay vào nghiên cứu, mở hội thảo bàn luận về công cụ nhiều tiềm năng và không ngừng đổi mới đến mức khiến những điều vừa nói ra lập tức đã cũ.

Nhưng bất kỳ công cụ nào cũng phải biết cách áp dụng mới đưa ra kết quả đúng như kỳ vọng. AI thông minh, nhanh nhạy, có kho dữ liệu khổng lồ và khả năng làm việc vượt trội thế nhưng áp dụng chúng trong từng ngành nghề như thế nào để mang đến hiệu quả tối ưu nhất là điều đáng quan tâm. Tiêu biểu như lĩnh vực truyền hình, báo chí, AI từng được dự đoán là hoàn toàn có thể thay thế nguồn nhân sự giàu kinh nghiệm. Thậm chí 2 năm trước tại Microsoft đã sa thải 50 nhân sự để thay thế bằng AI. Quyết định này được đưa ra trong thời gian ngắn như một phần của quá

trình chuyển đổi toàn cầu. Một nhân viên trong nhóm bị sa thải đã cho biết, họ dành toàn bộ thời gian để đọc về cách tự động hóa nhưng AI đã lấy đi mọi công việc của họ.

Chia sẻ về vấn đề này, PGS, TS Nguyễn Ngọc Oanh, Trưởng khoa Quan hệ quốc tế, Học viện Báo chí và Tuyên truyền đã cho biết, AI có thể thay thế con người trong vài công đoạn của việc phát thanh, truyền hình, nghề báo nhưng không thể thay thế hoàn toàn.

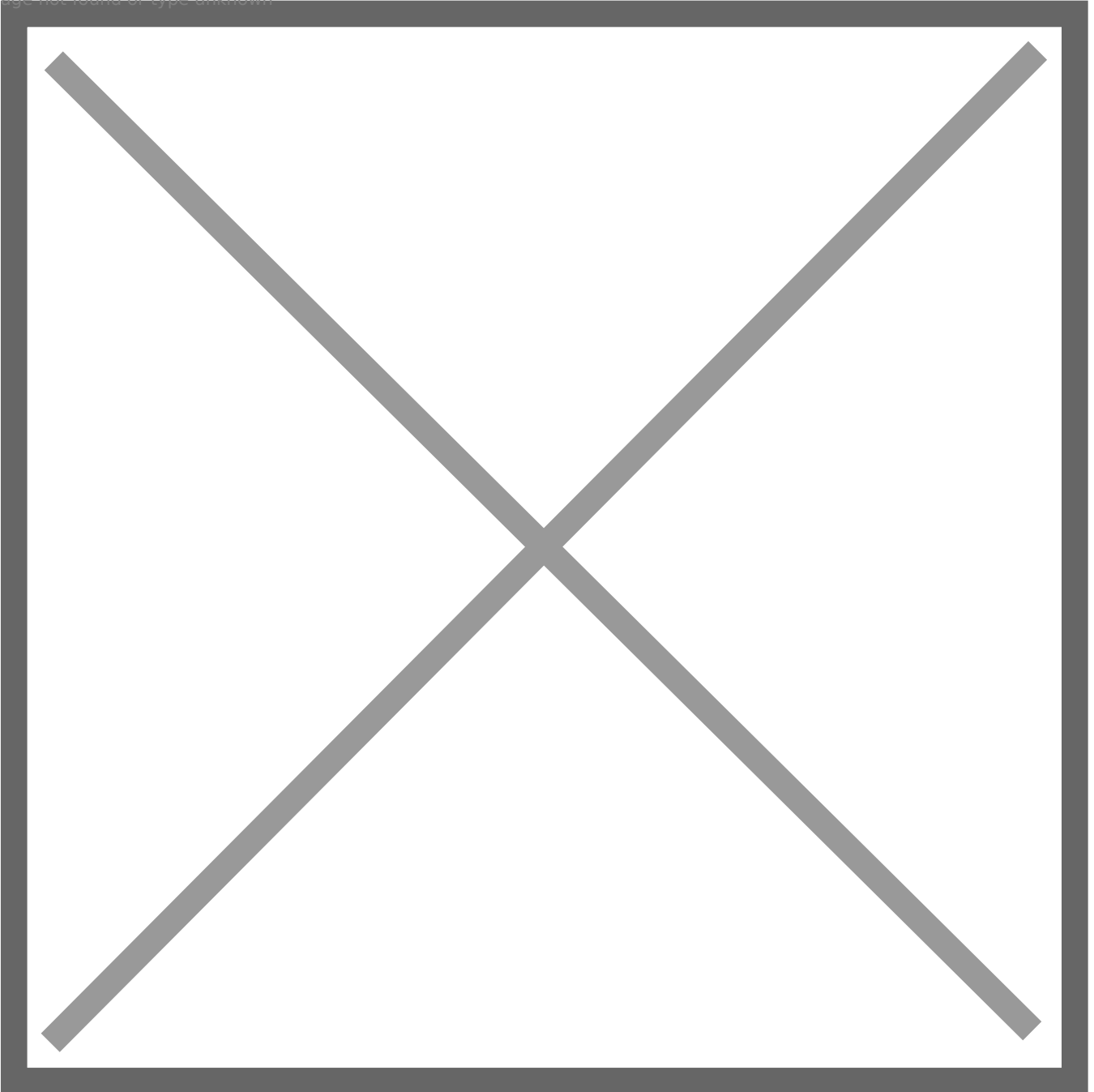
Image not found or type unknown

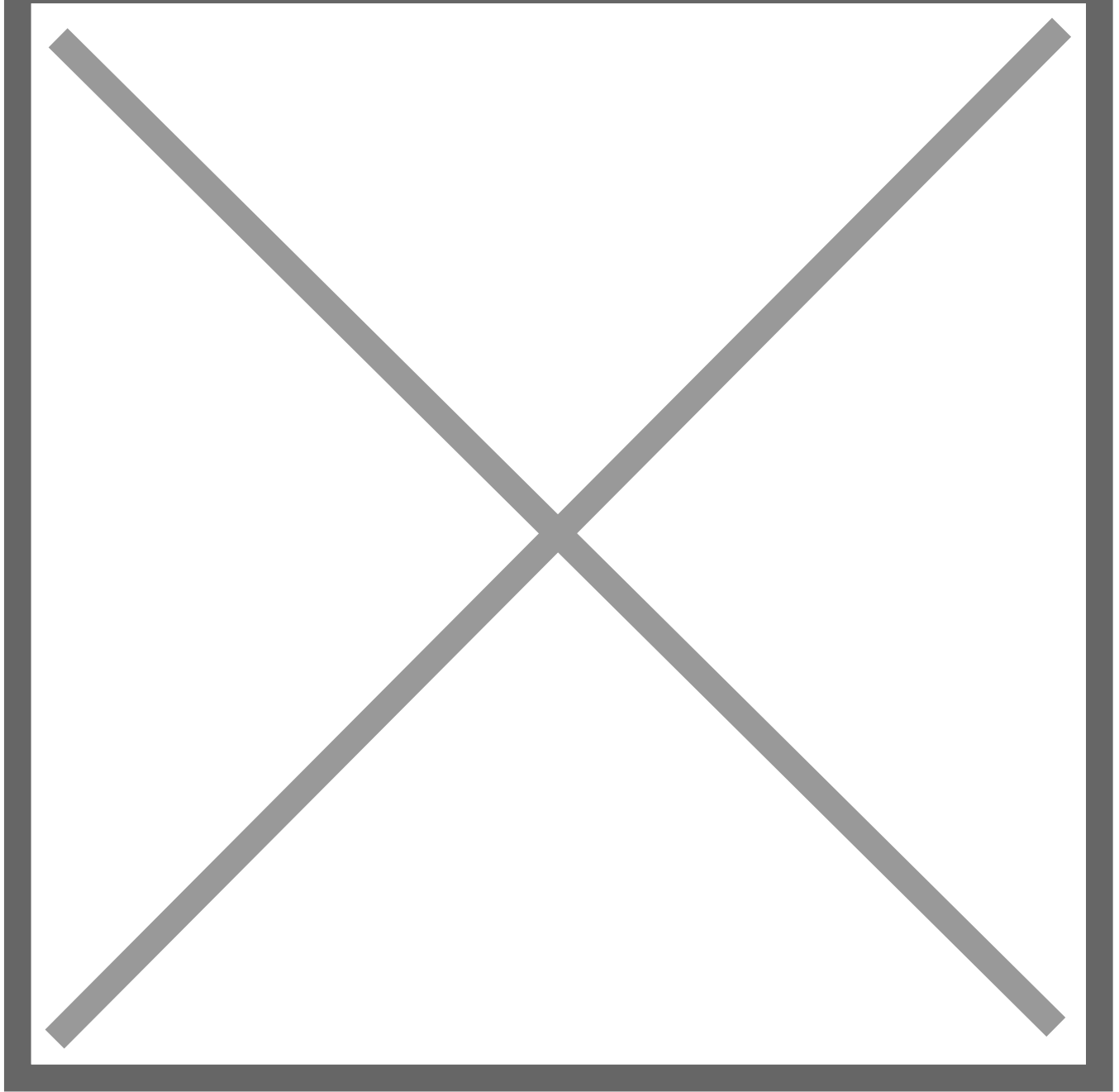
Ở những giai đoạn này AI sẽ giúp người làm báo thực hiện công việc nhanh chóng, thuận tiện, chính xác hơn rất nhiều. Tuy nhiên, ông khẳng định AI không thể thay thế con người, thay thế nhà báo trong những vấn đề then chốt nhất của nghề nghiệp khi đáp ứng nhu cầu nghiệp vụ báo chí,

nhu cầu công chúng hiện nay và trong tương lai.

Image not found or type unknown

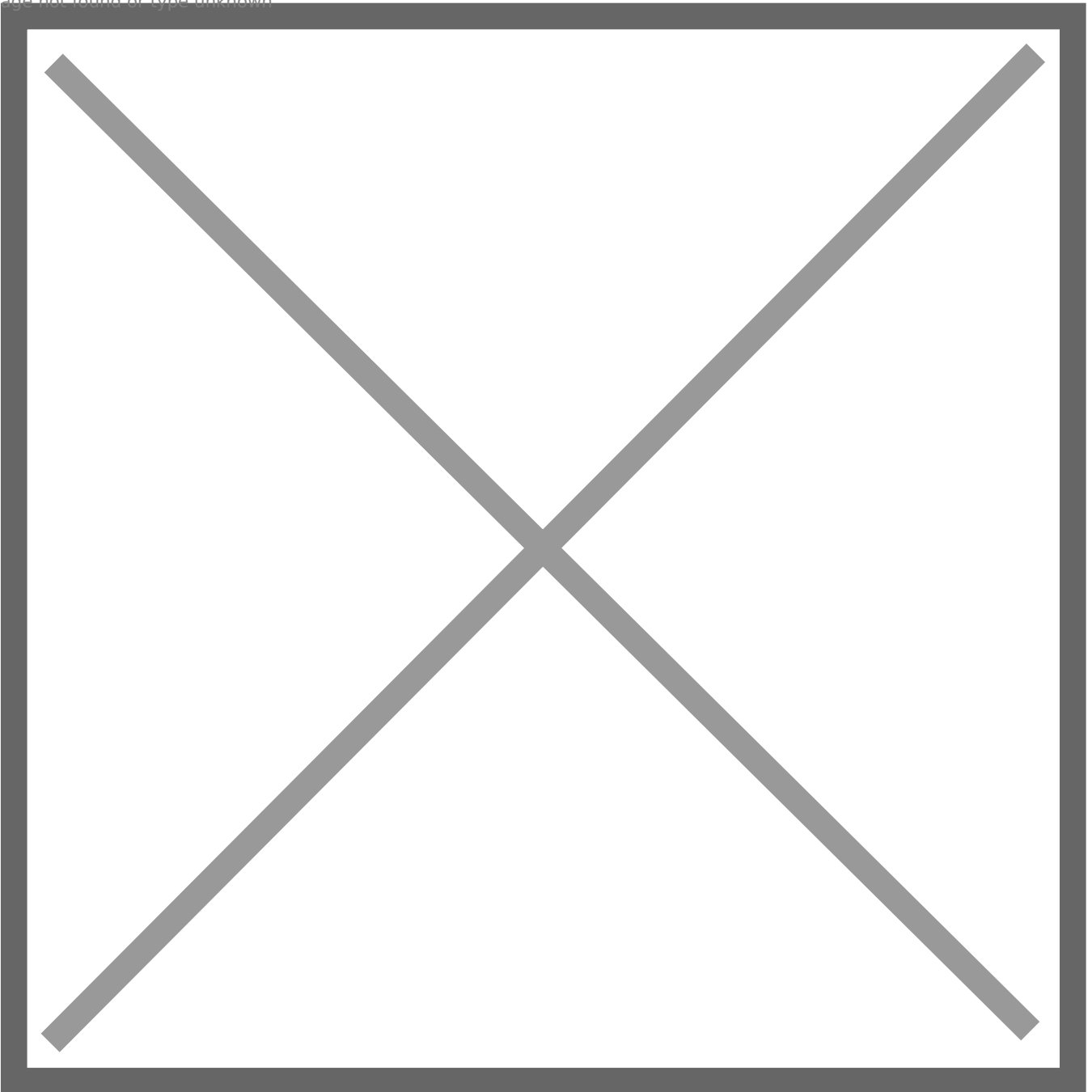

Đối với việc ứng dụng AI trong việc làm nghề, theo PGS, TS Đỗ Thị Thu Hằng, nhà báo ngày nay phải mạnh dạn thử nghiệm công nghệ và từ đó rút ra bài học để ngày càng phát triển. *“Tôi nghĩ rằng chúng ta càng phải học hỏi, lắng nghe, thử nghiệm như cách làm của HTV là một thử nghiệm rất đáng giá. Nếu chúng ta không dám thử nghiệm thì không bao giờ chúng ta làm được”,* bà Thu Hằng chia sẻ.

Trong khi đó, ông Nguyễn Thanh Lâm, Thứ trưởng Bộ TT & TT nêu quan điểm: *“Thời buổi này công nghệ có thứ tốt nhất chính là cho mình quyền lựa chọn nhưng đòi hỏi khả năng của mỗi người, đặc biệt là người ra quyết định và những người đang tác nghiệp là phải biết mình cần gì, phải có phong nền kiến thức và hệ giá trị bản thân tương đối vững vàng để từ đó đưa ra quyết định tốt nhất cho mình”*.

Image not found or type unknown

AI có rất nhiều ưu điểm, tạo ra bước đột phá, góp phần đưa báo chí, truyền hình sang giai đoạn mới là báo chí chuyển đổi số, sau này là báo chí số - một tầm cao mới hoàn thiện hơn. Tuy nhiên về mặt độ thực tế hiện trường thì công nghệ này chưa đáp ứng được nên khó có thể thay thế nguồn nhân lực ở lĩnh vực truyền hình. Trong khi đó, nhà báo có thể áp dụng AI vào công việc để biến chúng thành trợ lý đắc lực góp phần hoàn thành công việc một cách chính xác và nhanh chóng hơn.

Ngô Thịnh

Link bài viết: <https://nguoilambao.vn/public/index.php/ung-dung-tri-tue-nhan-tao-trong-sang-tao-noi-dung-truyen-hinh-tai-htv>